

ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ РОСЛИННИХ ЗАЛИШКІВ ГРУБОСТЕБЛОВИХ КУЛЬТУР В ЯКОСТІ ОРГАНІЧНИХ ДОБРИВ

Шаравара Д. В., здобувач вищої освіти Істн курсу спеціальності 208 «Агроінженерія»

Керівник: канд. техн. наук, доцент **Корчак М. М.**

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

Ґрунт – верхній пухкий шар земної кори, що утворився і змінюється в результаті вивітрювання гірських порід і безперервного впливу фізико-хімічних, біологічних процесів та діяльності людини. Ґрунт – базова складова екосистеми, складний комплекс органічних і мінеральних сполук, у процесі розвитку він набув основної своєї ознаки – родючості. Важливою складовою родючості ґрунту є гумус, що втрачається внаслідок неповного використання рослинних решток на добрива, випалювання стерні, відчуження органічної речовини ґрунту з врожаєм, проявів водної і вітрової ерозії [1].

Президія УААН заслухавши та обговоривши питання “Про наукові аспекти ефективного використання соломи та рослинних решток”, відзначає, що в Україні щорічно виробляється понад 80 млн. тонн побічної продукції рослинництва, яка є важливим джерелом органічної речовини для збереження та підвищення родючості ґрунтів, використання у тваринництві та виробництва теплової енергії [2].

Використання рослинних решток сільськогосподарських культур на добриво набуло особливого поширення в країнах з розвинутою економікою, набуває воно поширення і в Україні. Обумовлено це тим, що в сучасних умовах при обмеженому внесенні в ґрунт органічних і мінеральних добрив підтримання балансу гумусу на відносно задовільному рівні можливе лише за умов застосування післяжнивних рослинних решток польових культур і, передусім, решток грубостеблових культур в якості органічних добрив.

За даними ННЦ “Інститут ґрунтознавства та агрохімії ім. О.Н.Соколовського” в Україні зараз щорічні втрати гумусу сягають 0,5 т/га ріллі. В той же час є можливість за рахунок використання рослинних решток повертати в ґрунт на кожний гектар 15-20 кг азоту, 8-10 кг фосфору і 30-40 кг калію. Використовуючи 17-20 млн. тонн рослинних решток в якості органічних добрив можна заощаджувати щорічно понад 100 тис. тонн азоту, 70 тис. тонн фосфору та 250 тис. тонн калію [2].

До основних результатів наукового забезпечення реалізації зазначеного заходу відносяться такі завершені наукові розробки як:

- технології та технічні засоби збирання і використання рослинних решток;
- система заходів щодо відтворення гумусу в ґрунтах;
- економічні та екологічні аспекти застосування решток як добрив, в яких викладено вимоги агротехніки до подрібнення рослинних решток, рівномірності розподілу їх по поверхні поля, глибини загортання в ґрунт.

Проте, пряме використання решток на органічне добриво досліджено недостатньо, особливо враховуючи нові тенденції використання біосировини.

Наявні знання щодо використання рослинних решток грубостеблових культур в якості органічних добрив дають підстави визначити актуальні завдання досліджень з цієї проблеми. Основними з них є:

- розробка методів ефективного використання рослинних решток в аграрному виробництві;
- розробка способів обробітку поля після збирання грубостеблових культур;
- розробка та створення відповідної сільськогосподарської техніки.

Список використаних джерел

1. Агроекологія / Смаглій О. Ф., Кардашов А. Т., Литвак П. В. [та ін.]. – К. : Вища освіта, 2006. – 671 с.
2. Засідання Президії УААН «Про наукові аспекти ефективного використання соломи та рослинних решток» від 28 січня 2009 року.